

SKLEPI

SKLEP (EU) 2022/2481 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 14. decembra 2022

o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 173(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v svojem sporočilu z dne 9. marca 2021 z naslovom „Digitalni kompas do leta 2030: evropska pot v digitalno desetletje“ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o digitalnem kompasu) predstavila svojo vizijo do leta 2030 o opolnomočenju državljanov in podjetij z digitalno preobrazbo (v nadaljnjem besedilu: digitalno desetletje). Pot Unije k digitalni preobrazbi gospodarstva in družbe bi morala vključevati digitalno suverenost na odprt način, spoštovanje temeljnih pravic, pravne države in demokracije, vključevanje, dostopnost, enakost, trajnostnost, odpornost, varnost, izboljšanje kakovosti življenja, razpoložljivost storitev ter spoštovanje pravic in pričakovanih državljanov. Prispevati bi morala k dinamičnima, gospodarnima z viri in pravičnima gospodarstvu in družbi v Uniji.
- (2) Digitalna preobrazba ni mogoča brez močne podpore znanosti, raziskavam, razvoju in znanstveni skupnosti, ki so gonilne sile tehnološke in digitalne revolucije. Ker je poleg tega stopnja digitalizacije gospodarstva ali družbe temeljni steber gospodarske in družbene odpornosti, ter dejavnik njenega globalnega vpliva, je nujno, da mednarodno ukrepanje Unije oblikuje širok obseg obstoječega sodelovanja v skladu s stebri digitalnega desetletja. Potreba po tem oblikovanju se odraža tudi v skupnem sporočilu Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 1. decembra 2021 z naslovom „Strategija Global Gateway“, prek katere namerava Unija prispevati k zmanjšanju svetovne naložbene vrzeli z demokratičnim pristopom, ki temelji na vrednotah in spodbuja visokokakovostna in pregledna partnerstva za izpolnjevanje svetovnih potreb po razvoju infrastrukture.
- (3) Člani Evropskega sveta so v izjavi z dne 25. marca 2021 menili, da je sporočilo o digitalnem kompasu korak v smeri priprave načrta za digitalni razvoj Unije v naslednjem desetletju in potrdili vizijo iz sporočila o digitalnem kompasu, vključno z zamisljivo o programu politike z učinkovitim okvirom upravljanja za lažje izvajanje večdržavnih projektov, ki so potrebni za digitalno preobrazbo Unije na ključnih področjih. Komisijo so tudi pozvali, naj razširi nabor orodij politike Unije za digitalno preobrazbo, tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni, ter uporabi vse razpoložljive instrumente s področja industrijske, trgovinske in konkurenčne politike, politike na področju znanj in spretnosti ter izobraževanja, raziskovalne in inovacijske politike ter dolgoročne instrumente financiranja, da bi omogočila digitalno preobrazbo.

⁽¹⁾ UL C 194, 12.5.2022, str. 87.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 8. decembra 2022.

- (4) Evropska deklaracija o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje (v nadaljnjem besedilu: evropska deklaracija) bo postavila ljudi v središče digitalne preobrazbe, njen cilj pa je spodbujati načela za digitalno preobrazbo v skladu s skupnimi evropskimi vrednotami in zakoni in naj bi prispevala k doseganju splošnih ciljev tega sklepa. Komisija in države članice bi zato morale pri sodelovanju za doseganje splošnih ciljev iz tega sklepa upoštevati digitalna načela in pravice iz evropske deklaracije.
- (5) Kot je opisano v sporočilu Komisije z dne 5. maja 2021 z naslovom „Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope“, mora Unija opredeliti sisteme kritičnih tehnologij in strateške sektorje, da bi se odpravile strateške pomanjkljivosti in odvisnosti z visokim tveganjem, ki bi lahko povzročile pomanjkanje oskrbe ali tveganja na področju kibernetске varnosti, ter spodbujati digitalno preobrazbo. S tem se poudarja pomen združevanja moči držav članic in njihove podpore prizadevanjem industrije za odpravo teh odvisnosti ter razvoj strateških potreb po zmogljivosti. To je tudi odziv na analizo iz sporočila Komisije z dne 8. septembra 2021 z naslovom „Poročilo o strateškem predvidevanju za leto 2021 – Zmogljivost in svoboda ukrepanja EU“. Komisija je v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ter priprave nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost spodbudila države članice, naj med drugim uskladijo svoja prizadevanja z namenom vzpostavitve večdržavnih projektov na digitalnem področju.

S to izkušnjo se je pokazala potreba po tem, da Komisija podpre prizadevanja držav članic za usklajevanje in da ima Unija izvedbene mehanizme, ki olajšujejo skupne naložbe, za vzpostavitev večdržavnih projektov. V povezavi z drugimi pobudami Komisije, kot je opazovalnica EU za kritične tehnologije iz sporočila Komisije z dne 22. februarja 2021 z naslovom „Akcijski načrt za sinergije med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo“, bi bilo treba vzpostaviti strukturo upravljanja za izvajanje digitalnega kompasa, ki bi morala Uniji pomagati opredeliti sedanje in morebitne prihodnje digitalne strateške odvisnosti ter prispevati h krepitvi digitalne suverenosti Unije na odprt način.

- (6) V svojem sporočilu z dne 11. decembra 2019 z naslovom „Evropski zeleni dogovor“ je Komisija poudarila, da bi morala Unija še povečati potencial digitalne preobrazbe, ki je ključni dejavnik pri doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora. Unija bi morala spodbujati potrebno digitalno preobrazbo in vanjo vlagati, saj so digitalne tehnologije ter nove metode in postopki ključni dejavniki, ki omogočajo doseganje trajnostnih ciljev evropskega zelenega dogovora, Pariškega sporazuma sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ⁽⁴⁾ ter ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj v številnih različnih sektorjih. Digitalne tehnologije, kot so umetna inteligenca, 5G, 6G, veriženje blokov, računalništvo v oblaku in računalništvo na robu ter internet stvari, bi morale pospešiti in kar najbolj povečati učinek politik za obvladovanje podnebnih sprememb in varstvo okolja, tudi s trajnostnim življenjskim ciklom. Digitalizacija skupaj s satelitsko navigacijo in lokalizacijo prinaša tudi nove priložnosti za daljinsko spremljanje onesnaženosti zraka in vode ter spremljanje in optimizacijo uporabe energije in naravnih virov. Unija potrebuje digitalni sektor, ki v središče postavlja trajnostnost, tudi v svoji dobavni verigi, kar preprečuje prekomerno odvisnost od kritičnih surovin, zagotavlja, da bodo digitalna infrastruktura in tehnologije postale preverljivo bolj trajnostne, obnovljive, energijsko učinkovite in gospodarne z viri ter bodo v skladu z evropskim zelenim dogovorom prispevale k trajnostnima krožnima in podnebno nevtralnima gospodarstvu in družbi.
- (7) S politikami o digitalni infrastrukturi in naložbami vanjo bi si morali prizadevati za povezljivost, dostopno vsem in povsod v Uniji, z razpoložljivim dostopom do interneta, da bi odpravili digitalni razkorak v Uniji s posebno pozornostjo na razkoraku med različnimi geografskimi območji.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

⁽⁴⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

- (8) Ukrepe, predvidene v sporočilu o digitalnem kompasu, bi bilo treba izvajati za okrepitev ukrepov iz strategije, predstavljene v sporočilu Komisije z dne 19. februarja 2020 z naslovom „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“, ter na podlagi obstoječih instrumentov Unije, kot so programi v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada, ustanovljena z Uredbo (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, in Instrument za tehnično podporo, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, ter uredb (EU) 2021/523 ⁽⁷⁾, (EU) 2021/690 ⁽⁸⁾, (EU) 2021/694 ⁽⁹⁾, (EU) 2021/695 ⁽¹⁰⁾ in (EU) 2021/1153 ⁽¹¹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter sredstev, dodeljenih za digitalno preobrazbo na podlagi Uredbe (EU) 2021/241. Ta sklep bi moral vzpostaviti program politike Digitalno desetletje do leta 2030 za doseganje, pospeševanje in oblikovanje uspešne digitalne preobrazbe gospodarstva in družbe Unije.
- (9) Evropski steber socialnih pravic, ki so ga na neformalnem srečanju voditeljev držav ali vlad 17. novembra 2017 v Göteborgu, Švedska, razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija, poziva, da se zajamčita pravica do dostopa do kakovostnih osnovnih storitev, tudi digitalnih komunikacij, ter pravica do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja.
- (10) Za spremljanje začrtane poti Unije glede hitrosti digitalne preobrazbe bi bilo treba določiti digitalne cilje na ravni Unije. Te digitalne cilje bi bilo treba povezati s konkretnimi področji, na katerih se pričakuje, da bo skupaj mogoče doseči napredek v Uniji. Digitalni cilji sledijo štirim glavnim točkam iz sporočila o digitalnem kompasu, ki so opredeljena kot bistvena področja za digitalno preobrazbo Unije: digitalna znanja in spretnosti, digitalna infrastruktura, digitalizacija podjetij in digitalizacija javnih storitev.
- (11) Ta sklep ne posega v člena 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (12) Osnovna in napredna digitalna znanja in spretnosti ter druga znanja in spretnosti, tudi na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, so bistvenega pomena za pospeševanje prilagajanja industrije Unije strukturnim spremembam. Predvideno je, da digitalno opolnomočeni in sposobni državljani, tudi invalidi, lahko izkoristijo priložnosti digitalnega desetletja. Za doseganje tega cilja bi se bilo treba osredotočiti na izobraževanje, da bi bila izobraževalna skupnost in zlasti učitelji ustrezno usposobljeni, izurjeni in opremljeni za učinkovito uporabo tehnologije pri svojih učnih metodah in sposobni za poučevanje digitalnih tehnologij, s čimer bi učence tako kratkoročno kot dolgoročno pripravili na vstop na trg dela. Digitalno izobraževanje in usposabljanje bi moralo povečati tudi privlačnost Unije za visoko usposobljene strokovnjake z naprednimi digitalnimi znanji in spretnostmi ter njihovo razpoložljivost na trgu dela Unije.
-
- ⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL L 231, 30.6.2021, str. 60).
- ⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).
- ⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).
- ⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/690 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, področje rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko (program Enotni trg) ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014 in (EU) št. 652/2014 (UL L 153, 3.5.2021, str. 1).
- ⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1).
- ⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitev pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).
- ⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 (UL L 249, 14.7.2021, str. 38).

V indeksu digitalnega gospodarstva in družbe (v nadaljnjem besedilu: indeks DESI) za leto 2021, ki ga je objavila Komisija, je zapisano, da so imela podjetja Unije, zlasti mala in srednja podjetja (MSP), že pred pandemijo COVID-19 težave pri iskanju zadostnega števila strokovnjakov za informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT). Digitalno usposabljanje in izobraževanje bi zato morala podpirati vse ukrepe, da se delovni sili zagotovijo potrebna sedanja in prihodnja znanja in spretnosti, ki bi podpirale mobilizacijo vseh zadevnih deležnikov in jih spodbujale k čim večjemu učinku naložb v nadgrajevanje obstoječih spretnosti (izpopolnjevanje) in usposabljanje za nove spretnosti (preusposabljanje) ter vseživljenjsko učenje aktivnega prebivalstva, da bi se v celoti izkoristile priložnosti digitalizacije industrije in storitev. Spodbujati bi bilo treba tudi neformalno digitalno usposabljanje v obliki učenja skozi prakso, ki ga zagotavljajo delodajalci. Izobraževanje in usposabljanje bosta prinesla tudi konkretne poklicne spodbude za preprečevanje in odpravo razlik v možnostih in obravnavanju med ženskami in moškimi.

- (13) Trajnostna digitalna infrastruktura za povezljivost, mikroelektroniko in zmožnost obdelave velepodatkov je ključni dejavnik, ki omogoča, da se izkoristijo prednosti digitalizacije za nadaljnji tehnološki razvoj in vodilni položaj Unije na digitalnem področju. V skladu s sporočilom Komisije z dne 30. junija 2021 z naslovom „Dolgoročna vizija za podeželska območja EU – do močnejših, povezanih, odpornih in uspešnih podeželskih območij do leta 2040“ je treba zagotoviti zanesljivo, hitro in varno povezljivost za vse in povsod v Uniji, tudi na podeželskih in oddaljenih območjih, kot so otoki ter gorske in redko poseljene regije ter najbolj oddaljene regije. Družbene potrebe po konvergenci pasovne širine nalaganja in prenosa se stalno povečujejo. Do leta 2030 bi morala biti omrežja z gigabitno hitrostjo na voljo vsem, ki to zmožljivost potrebujejo ali si je želijo. Vsi končni uporabniki v Uniji bi morali imeti možnost uporabe gigabitnih storitev, ki jih zagotavljajo omrežja na fiksni lokaciji do omrežne priključne točke. Poleg tega bi morala biti vsa poseljena območja pokrita z naslednjo generacijo brezžičnega visokohitrostnega omrežja z zmožljivostjo, ki je vsaj enakovredna zmožljivosti 5G. Vsi tržni akterji, ki jim digitalna preobrazba prinaša koristi, bi morali prevzeti družbeno odgovornost ter pošteno in sorazmerno prispevati k javnim dobrinam, storitvam in infrastrukturi v korist vseh državljanov v Uniji.
- (14) Tehnološka nevtralnost, ki je določena z Direktivo (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾, je načelo, ki bi moralo usmerjati politike Unije in nacionalne politike za infrastrukturo za digitalno povezljivost, ki bo visoko zmožljiva, odporna, varna in trajnostna, da se zagotovi blaginja. Vse tehnologije in prenosne sisteme, ki lahko prispevajo k doseganju gigabitne povezljivosti, vključno s sedanjim in prihodnjim napredkom na področju optičnih vlaken, satelitov, 5G ali katerega koli drugega prihodnjega ekosistema in brezžičnega lokalnega omrežja naslednje generacije, bi bilo zato treba obravnavati enako, če imajo enakovredno omrežno zmožljivost.
- (15) Pričakuje se, da bo v prihodnosti še večje povpraševanje po polprevodnikih, ki so bistveni za večino ključnih strateških vrednostnih verig, zlasti na najinovativnejših tehnoloških področjih. Zaradi svoje osrednje vloge v digitalnem gospodarstvu so polprevodniki tudi ključni dejavniki, ki omogočajo prehod na trajnostnost in tako prispevajo k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora. Polprevodniki z nizkim energijskim odtisom prav tako prispevajo k vodilni vlogi Unije na področju trajnostnih digitalnih tehnologij. Pričakuje se krepitev odpornosti vrednostne verige polprevodnikov in proizvodnih zmožljivosti polprevodnikov (vključno z materialom, opremo, zasnovo, proizvodnjo, predelavo in pakiranjem), med drugim z izgradnjo obsežne inovativne infrastrukture v skladu s pravom Unije na področju okoljske trajnostnosti. Zmožljivost kvantnih naprav in polprevodniki majhne moči so na primer ključni dejavniki za doseganje podnebne nevtralnosti izredno varnih robnih vozlišč, ki zagotavljajo dostop do podatkovnih storitev z nizko zakasnitvijo, ne glede na to, kje se uporabnik nahaja.
- (16) Poleg vloge ključnih dejavnikov bodo obstoječe in prihodnje tehnologije v središču novih izdelkov, novih proizvodnih procesov in novih poslovnih modelov, ki bodo temeljili na pravični in varni izmenjavi podatkov v podatkovnem gospodarstvu, hkrati pa bo zagotovljeno učinkovito varstvo zasebnosti in osebnih podatkov. Preobrazba podjetij je odvisna od njihove zmožnosti, da hitro in celovito sprejmejo nove digitalne tehnologije, tudi v industrijskih in storitvenih ekosistemih, ki še zaostajajo. Preobrazba je zlasti pomembna za MSP, ki se pri uvajanju digitalnih rešitev še naprej soočajo z izzivi.

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L 321, 17.12.2018, str. 36).

- (17) Države članice se spodbujajo, naj v javni upravi upoštevajo načelo „samo enkrat“ in spodbujajo ponovno uporabo podatkov v skladu s pravili o varstvu podatkov, da državljani ali podjetja ne bi bili dodatno obremenjeni.
- (18) Demokratično življenje in ključne javne storitve so prav tako močno odvisne od digitalnih tehnologij. Vsakemu državljanu in podjetju bi moralo biti omogočeno, da digitalno komunicira z javno upravo. V indeksu DESI bi bilo treba spremljati več parametrov teh komunikacij, vključno z osredotočenostjo na uporabnika in preglednostjo. Ključne javne storitve, vključno z elektronskimi zdravstvenimi zapisi, bi morale biti v celoti in na podlagi prostovoljne odločitve dostopne kot najboljše digitalno okolje za storitve in orodja z visokimi standardi glede varnosti in zasebnosti, ki so enostavna za uporabo, učinkovita, zaupanja vredna in prilagojena posameznikom. Te ključne javne storitve bi morale zajemati tudi storitve, ki so pomembne za prelomne dogodke v življenju fizičnih oseb, kot so izguba ali iskanje zaposlitve, študij, lastništvo ali vožnja avtomobila ali ustanovitev podjetja, za pravne osebe pa dogodki v njihovem poslovnem življenjskem ciklu. Vseeno pa bi bilo treba pri prehodu na digitalna orodja ohraniti dostopnost storitev zunaj spleta.
- (19) Digitalne tehnologije bi morale prispevati k doseganju širših družbenih rezultatov, ki niso omejeni na digitalno področje, temveč imajo pozitivne učinke na vsakodnevno življenje in dobrobit državljanov. Da bi bila digitalna preobrazba uspešna, jo morajo spremljati izboljšave na področju demokracije, dobrega upravljanja, socialne vključenosti in učinkovitejših javnih storitev.
- (20) Komisija bi morala do junija 2026 pregledati digitalne cilje in ustrezne opredelitve, da bi ocenila, ali še vedno dosegajo visoko raven ambicij digitalne preobrazbe. Kadar meni, da je to potrebno, bi Komisija morala imeti možnost predlagati revizijo digitalnih ciljev, da se obravnavajo tehnični, gospodarski in družbeni razvoj, zlasti na področjih podatkovnega gospodarstva, trajnosti in kibernetike varnosti.
- (21) Pri uporabi javnih sredstev je bistveno, da se družbi in podjetjem zagotovi največja možna vrednost. Javno financiranje bi zato moralo biti usmerjeno v zagotovitev odprtega in nediskriminatornega dostopa do rezultatov financiranih projektov, razen kadar je v upravičenih in sorazmernih primerih ustrezno drugače.
- (22) Za skladen, vključujoč in stalen napredek v smeri digitalne preobrazbe in doseganja digitalnih ciljev v Uniji je potrebna celovita, trdna, zanesljiva, prožna in pregledna oblika upravljanja, na podlagi tesnega sodelovanja in usklajevanja med Evropskim parlamentom, Svetom, Komisijo in državami članicami. Ustrezen mehanizem bi moral zagotoviti usklajevanje z bliževanja, izmenjavo dobrih praks ter skladnost in učinkovitost politik in ukrepov na nacionalni ravni in ravni Unije, spodbujati pa bi moral tudi vzpostavljanje ustreznih sinergij med sredstvi Unije in nacionalnimi sredstvi ter med pobudami in programi Unije. Komisija bi lahko v ta namen državam članicam zagotovila smernice in podporo, da bi kar najboljše izkoristile najprimernejše vrste sinergij. V ta namen je treba določiti določbe o mehanizmu spremljanja in sodelovanja za izvajanje digitalnega kompasa. Takšen mehanizem bi moral upoštevati raznolikost razmer tako med državami članicami kot znotraj njih samih, moral bi biti sorazmeren, zlasti kar zadeva upravno breme, in državam članicam omogočati, da so ambicioznejše pri oblikovanju svojih nacionalnih ciljev.
- (23) Mehanizem spremljanja in sodelovanja za izvajanje digitalnega kompasa bi moral vključevati izboljšani sistem spremljanja, da se opredelijo vrzeli v strateških digitalnih zmogljivostih Unije. Vključevati bi moral tudi mehanizem poročanja, med drugim o napredku pri uresničevanju digitalnih ciljev iz tega sklepa ter o splošnem stanju skladnosti s splošnimi cilji iz tega sklepa. Vzpostaviti bi moral okvir za sodelovanje med Komisijo in državami članicami, da bi poiskale rešitve za odpravo pomanjkljivosti in predlagale ciljno usmerjene ukrepe v ta namen.

- (24) Indeks DESI bi moral biti vključen v poročilo o stanju digitalnega desetletja (v nadaljnjem besedilu: poročilo o digitalnem desetletju) in se uporabljati za spremljanje napredka pri doseganju digitalnih ciljev. To spremljanje bi moralo vključevati analizo kazalnikov za merjenje napredka na ravni držav članic, nacionalnih politik in pobud, namenjenih doseganju splošnih in digitalnih ciljev iz tega sklepa, ter horizontalne in tematske analize za sledenje digitalni preobrazbi gospodarstev Unije in razvrščanje napredka držav članic pri tem. Zlasti razsežnosti in kazalniki indeksa DESI bi morali biti usklajeni z digitalnimi cilji iz tega sklepa. V izvedbenih aktih, ki jih mora sprejeti Komisija, bi bilo treba določiti ključne kazalnike uspešnosti za posamezni digitalni cilj. Te kazalnike bi bilo treba po potrebi posodobiti za nadaljnje učinkovito spremljanje in upoštevanje tehnološkega razvoja. Mehanizem za zbiranje podatkov v državah članicah bi bilo treba okrepiti, kadar je to ustrezno, da bi prikazoval celovito stanje napredka pri doseganju digitalnih ciljev ter informacije o ustreznih politikah, programih in pobudah na nacionalni ravni, pri tem pa bi moral v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom po možnosti vključevati tudi podatke, razčlenjene po spolu in regijah.

Komisija bi morala na podlagi pregledov in po potrebi ter po posvetovanju z državami članicami pripraviti časovni razpored prihodnjih potreb za zbiranje podatkov. Komisija bi se morala pri določitvi indeksa DESI večinoma opirati na uradno statistiko, zbrano v različnih raziskavah Unije na področju informacijske družbe na podlagi uredb (EU) 2019/1700⁽¹³⁾ in (EU) 2019/2152⁽¹⁴⁾ Evropskega parlamenta in Sveta. Pri zbiranju podatkov za ustrezne kazalnike, ki se ne merijo v raziskavah Unije ali niso zbrani z drugimi postopki poročanja, kot v okviru strategije napovedane s sporočilom Komisije z dne 25. junija 2008 z naslovom „Najprej pomisli na male“ „Akt za mala podjetja“ za Evropo, vključno z letnim pregledom uspešnosti MSP, bi morala uporabiti posebne študije. Opredelitve v zvezi z digitalnimi cilji na podlagi tega sklepa niso precedenčne za ključne kazalnike uspešnosti in nikakor ne ovirajo prihodnjega merjenja napredka pri doseganju ciljev s ključnimi kazalniki uspešnosti.

- (25) Da bi bila sozakonodajalca sproti obveščena o napredku digitalne preobrazbe v Uniji, bi morala Komisija predložiti letno poročilo o digitalnem desetletju Evropskemu parlamentu in Svetu, ki bi vsebovalo pregled in analizo digitalne preobrazbe Unije ter oceno napredka, doseženega v zvezi s splošnimi cilji tega sklepa in digitalnimi cilji za obdobje do leta 2030. Poročilo o digitalnem desetletju, zlasti indeks DESI, bi bilo treba vključiti v evropski semester, med drugim vidike, ki se nanašajo na mehanizem za okrevanje in odpornost, priporočene politike, ukrepi in dejavnosti iz poročila o digitalnem desetletju pa bi morali dopolnjevati specifična priporočila za države.
- (26) Od leta 2019 indeks DESI vključuje preglednico o ženskah v digitalnem okolju, s katero se na podlagi dvanajstih kazalnikov ocenjuje uspešnost držav članic na področju uporabe interneta, znanj in spretnosti uporabnikov interneta, specialističnih znanj in spretnosti ter zaposlovanja. Z vključitvijo te preglednice v poročilo o digitalnem desetletju bi bilo mogoče spremljati digitalni razkorak med spoloma.
- (27) Komisija bi morala v svojem poročilu o digitalnem desetletju obravnavati vprašanje, kako uspešno so bili splošni cilji iz tega sklepa preneseni v politike, ukrepe ali dejavnosti ter o napredku pri doseganju digitalnih ciljev in pri tem podrobno opredeliti stopnjo napredka Unije glede na predvidene začrtane poti za posamezni cilj, oceno prizadevanj, potrebnih za doseganje posameznega cilja, vključno z vrzeli pri naložbah v digitalne zmogljivosti in inovacije, in na odprt način ozaveščati o ukrepih, potrebnih za povečanje digitalne suverenosti. Poročilo bi moralo prav tako vključevati oceno izvajanja ustreznih regulativnih predlogov in ukrepov, sprejetih na ravni Unije in držav članic.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2019/1700 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. oktobra 2019 o ustanovitvi skupnega okvira za evropsko statistiko v zvezi z osebami in gospodinjstvi na podlagi podatkov na individualni ravni, zbranih z vzorci, spremembi uredb (ES) št. 808/2004, (ES) št. 452/2008 in (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1177/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES) št. 577/98 (UL L 261 I, 14.10.2019, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2019/2152 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o evropski poslovni statistiki in razveljavitvi desetih pravnih aktov na področju poslovne statistike (UL L 327, 17.12.2019, str. 1).

- (28) Poročilo bi na podlagi ocene Komisije moralo vključevati posebne priporočene politike, ukrepe in dejavnosti. Komisija bi morala ob priporočanju politik, ukrepov ali dejavnosti v poročilu upoštevati najnovejše razpoložljive podatke, sprejete skupne zaveze, politike in ukrepe, ki so jih opredelile države članice, ter napredek pri uresničevanju priporočenega ukrepanja, opredeljenega v prejšnjih poročilih in obravnavanega z mehanizmom sodelovanja. Poleg tega bi morala upoštevati razlike v potencialu posameznih držav članic za prispevanje k digitalnim ciljem ter politike, ukrepe in dejavnosti, ki so že vzpostavljeni in se zdijo ustrezni za doseganje teh ciljev, čeprav se njihovi učinki še niso pokazali.
- (29) Da bi se dosegli splošni in digitalni cilji iz tega sklepa in da bi k temu učinkovito prispevale vse države članice, bi morala zasnova in izvajanje mehanizma spremljanja in sodelovanja omogočati izmenjavo informacij in dobrih praks v okviru konstruktivnega in vključujočega dialoga med državami članicami in Komisijo. Komisija bi morala zagotavljati, da o rezultatu dialoga pravočasno obvešča Evropski parlament.
- (30) Komisija bi morala z državami članicami vzpostaviti predvidene začrtane poti za Unijo za doseganje digitalnih ciljev iz tega sklepa. Države članice bi morale te predvidene začrtane poti, kadar je to mogoče, pretvoriti v nacionalne predvidene začrtane poti in pri tem po potrebi ustrezno upoštevati regionalno razsežnost. V nacionalnih predvidenih začrtanih poteh se morajo upoštevati in odražati različen potencial in različna izhodišča posameznih držav članic za prispevanje k digitalnim ciljem. Nacionalne predvidene začrtane poti bi morale pomagati pri oceni napredka skozi čas na ravni Unije in na nacionalni ravni.
- (31) Da bi se zagotovilo uspešno in učinkovito sodelovanje med Komisijo in državami članicami, bi morale države članice Komisiji predložiti nacionalne strateške časovne načrte za digitalno desetletje za obdobje do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: nacionalni časovni načrti) s predlogi nacionalnih predvidenih začrtanih poti, kadar je to mogoče in izmerljivo na nacionalni ravni, v katerih so opisani vsi načrtovani, sprejeti ali izvedeni instrumenti, da bi prispevale k doseganju splošnih in digitalnih ciljev iz tega sklepa na ravni Unije. Države članice bi morale imeti možnost, da v nacionalne časovne načrte vključijo informacije o politikah, ukrepih in dejavnostih, načrtovanih na regionalni ravni. Nacionalne časovne načrte bi morale pripraviti po posvetovanju s ključnimi deležniki, kot so poslovne organizacije, vključno s predstavniki MSP, socialni partnerji in civilna družba, tudi starejši in mladi, ter lokalni in regionalni predstavniki, in bi morali biti ključno orodje za usklajevanje politik držav članic in zagotavljanje predvidljivosti trga. Države članice bi morale upoštevati ustrezne sektorske pobude na ravni Unije in nacionalni ravni ter spodbujati skladnost z njimi. Če tudi se država članica zaveže oblikovanju nacionalnega časovnega načrta za prispevanje doseganju digitalnih ciljev na ravni Unije, je to ne ovira pri razvijanju in izvajanju strategij na nacionalni ali regionalni ravni ali pri specializaciji na določenih industrijskih ali digitalnih področjih.
- (32) Države članice bi lahko med cikli sodelovanj med Komisijo in državami članicami predlagale prilagoditve svojih nacionalnih časovnih načrtov, da bi upoštevale razvoj digitalne preobrazbe na ravni Unije in nacionalni ravni ter se odzvale zlasti na politike, ukrepe in dejavnosti, ki jih priporoči Komisija. Za spodbujanje skladnega in primerljivega pristopa med državami članicami in lažje oblikovanje nacionalnih časovnih načrtov bi morala Komisija pripraviti smernice, v katerih bi podrobneje določala ključne elemente v strukturi nacionalnih časovnih načrtov in zlasti skupne elemente, ki bi jih morali vključevati vsi nacionalni časovni načrti. Smernice bi morala določati tudi splošni pristop, ki bi ga morale države članice upoštevati pri oblikovanju nacionalnih predvidenih začrtanih poti.
- (33) Mehanizem za sodelovanje in spremljanje med Komisijo in državami članicami bi se moral začeti z oceno nacionalnih časovnih načrtov in bi moral temeljiti na podatkih in oceni iz poročila o digitalnem desetletju ter na povratnih informacijah ustreznih deležnikov, kot so poslovne organizacije, vključno s predstavniki MSP, socialni partnerji in civilna družba ter regionalni in lokalni predstavniki.

- (34) Pri časovnem razporedu sodelovanja bi bilo treba upoštevati, da bi bilo treba vsaki dve leti razmisliti o rezultatih preteklih ciklov sodelovanja ter politikah, ukrepih, dejavnostih in možnih prilagoditvah nacionalnih časovnih načrtov.
- (35) Države članice, za katere se v poročilu šteje, da na določenem področju niso dosegle zadostnega napredka, bi morale za napredek pri doseganju digitalnih ciljev v skladu s predvidenimi začrtanimi potmi predlagati prilagoditvene politike, ukrepe in dejavnosti, ki jih nameravajo izvesti za spodbuditev napredka na zadevnem kritičnem področju. Poleg tega bi morale Komisija in države članice proučiti, kako so te skupaj in posamezno obravnavale politike, ukrepe in dejavnosti, navedene v poročilu iz prejšnjega leta. Država članica bi morala imeti možnost zahtevati začetek postopka medsebojnega strokovnega pregleda, da bi drugim državam članicam omogočila predložitev pripomb o predlogih, ki jih namerava predstaviti v nacionalnem strateškem časovnem načrtu, zlasti glede njihove primernosti za doseganje specifičnega cilja. Komisija bi morala olajšati izmenjavo izkušenj in najboljših praks s postopkom medsebojnega strokovnega pregleda.
- (36) Komisija in ena ali več držav članic ali pa vsaj dve državi članici bi morali imeti možnost, da sprejmejo skupne zaveze o usklajenih ukrepih, ki jih želijo sprejeti, da bi dosegle digitalne cilje, da vzpostavijo večdržavne projekte ter se dogovorijo o vseh drugih politikah, ukrepih in dejavnostih na ravni Unije in nacionalni ravni za doseganje napredka pri doseganju teh ciljev v skladu s predvidenimi začrtanimi potmi. Skupna zaveza je pobuda za sodelovanje, katere namen je zlasti prispevati k doseganju splošnih in digitalnih ciljev tega sklepa. Večdržavni projekti in konzorciji evropske digitalne infrastrukture bi morali vključevati vsaj tri države članice.
- (37) Komisija in države članice morajo pri spremljanju doseganja splošnih in digitalnih ciljev tega sklepa sodelovati lojalno v skladu s členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji. Zato bi moral kakršnemu koli pozivu Komisije k sodelovanju nujno slediti ustrezen odziv držav članic, zlasti v primeru velikega odstopanja od nacionalnih predvidenih začrtanih poti države članice ali kadar se takšno odstopanje dlje časa ni obravnavalo.
- (38) Za doseganje splošnih in digitalnih ciljev iz tega sklepa je bistveno učinkovito izvajanje priporočenih politik, ukrepov in dejavnosti ter nacionalnih časovnih načrtov in njihovih prilagoditev. Strukturiran dialog s posameznimi državami članicami je bistvenega pomena za njihovo usmerjanje in podpiranje pri opredeljevanju in izvajanju ustreznih ukrepov za napredek pri doseganju nacionalnih predvidenih začrtanih poti, zlasti kadar države članice menijo, da je potrebno prilagoditi njihove nacionalne časovne načrte na podlagi politik, ukrepov ali dejavnosti, ki jih je predlagala Komisija. Komisija bi morala zagotoviti, da sta Evropski parlament in Svet ustrezno obveščena, zlasti o postopku in rezultatu strukturiranega dialoga.
- (39) Komisija bi morala za zagotavljanje preglednosti in udeležbe javnosti sodelovati z vsemi zainteresiranimi deležniki. Zato bi morala tesno sodelovati z deležniki, vključno s civilno družbo ter zasebnimi in javnimi akterji, kot so osebe javnega prava v sektorjih izobraževanja in usposabljanja ter zdravstva, in se z njimi posvetovati o ukrepih za pospešitev digitalne preobrazbe na ravni Unije. Pri posvetovanju z deležniki bi morala Komisija zagotoviti čim večjo vključenost in zajeti organe, ki so ključni za spodbujanje udeležbe deklet in žensk na digitalnih izobraževalnih in poklicnih poteh, da bi se spodbujal pristop s kar najbolj uravnoteženo zastopanostjo spolov, ko države članice izvajajo nacionalne časovne načrte. Vključenost deležnikov je pomembna tudi na ravni držav članic, zlasti pri sprejemanju nacionalnih časovnih načrtov in njihovih morebitnih prilagoditev. Komisija in države članice bi morale tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni pravočasno in skladno z razpoložljivimi viri vključiti poslovne organizacije, vključno s predstavniki MSP, socialne partnerje in civilno družbo.

- (40) Večdržavni projekti bi morali omogočati obsežno intervencijo na ključnih področjih, ki je potrebna za doseganje digitalnih ciljev iz tega sklepa, zlasti z združevanjem sredstev Unije, držav članic in po potrebi sredstev iz zasebnih virov. Kadar je to potrebno za doseganje digitalnih ciljev, bi morale biti državam članicam omogočeno, da vključijo tretje države, povezane s programom Unije, ki se neposredno upravlja in podpira digitalno preobrazbo Unije. Večdržavni projekti bi se morali izvajati usklajeno, Komisija in države članice pa bi morale pri tem tesno sodelovati. Komisija bi morala imeti osrednjo vlogo pri pospeševanju izvajanja večdržavnih projektov, tako da bi med kategorijami projektov, okvirno vključenih v Prilogo k temu sklepu, opredelila večdržavne projekte, pripravljene za izvajanje, ter pri svetovanju državam članicam o izbiri najbolj ustreznega obstoječega mehanizma izvajanja, izbiri virov financiranja in njihovem združevanju ter drugih strateških zadevah, povezanih z izvajanjem teh projektov. Komisija bi morala po potrebi pripraviti smernice za ustanovitev konzorcija evropske digitalne infrastrukture kot mehanizma za izvajanje. Države članice, ki to želijo, lahko sodelujejo ali ukrepajo na področjih, ki niso določena v tem sklepu.
- (41) Javno podporo večdržavnim projektom bi bilo treba uporabiti zlasti za sorazmerno odpravljanje nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih razmer brez izkrivljanja enakih konkurenčnih pogojev ali podvajanja ali izrivanja zasebnega financiranja. Večdržavni projekti bi morali imeti jasno evropsko dodano vrednost in se izvajati v skladu z veljavnim pravom Unije in nacionalnim pravom, ki je skladno s pravom Unije.
- (42) Večdržavni projekti bi morali imeti možnost, da učinkovito privabijo in združujejo različne vire financiranja Unije in držav članic, po potrebi pa tudi tretjih držav, povezanih s programom Unije, ki se neposredno upravlja in podpira digitalno preobrazbo Unije, pri tem pa med njimi ustvarjati sinergije, kadar je to mogoče. Zlasti bi morale biti omogočeno združevanje sredstev iz programa Unije, ki se upravlja centralno, in sredstev, ki jih dodelijo države članice, kar pod določenimi pogoji vključuje prispevke iz mehanizma za okrevanje in odpornost, kot je pojasnjeno v delu 3 smernic Komisije za države članice o nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost, ter prispevke iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Kadar to upravičuje narava določenega večdržavnega projekta, bi moral biti ta odprt tudi za prispevke subjektov, ki niso Unija in države članice, vključno z zasebnimi prispevki.
- (43) Komisija bi morala državam članicam v sodelovanju z njimi in v vlogi koordinatorke večdržavnih projektov pomagati pri opredelitvi njihovih interesov za vsedržavne projekte, podati nezavezujoče smernice za izbor optimalnih mehanizmov za izvajanje in zagotoviti pomoč pri izvajanju, s čimer bi prispevala k čim širšemu sodelovanju. Komisija bi morala zagotavljati to podporo, razen če države članice, ki sodelujejo v večdržavnem projektu, temu nasprotujejo. Komisija bi morala z državami članicami, ki so vključene v projekte, sodelovati.
- (44) Komisija bi morala imeti možnost, da na prošnjo države članice in po preučitvi te prošnje vzpostavi konzorcij evropske digitalne infrastrukture za izvajanje posameznega večdržavnega projekta .
- (45) Država članica gostiteljica bi morala določiti, ali konzorcij evropske digitalne infrastrukture izpolnjuje zahteve za to, da se priznava kot mednarodna organizacija iz člena 143, točka (g), in člena 151(1), točka (b), Direktive Sveta 2006/112/ES ⁽¹⁵⁾ in kot mednarodna organizacija iz člena 12(1), točka (b), Direktive Sveta 2008/118/ES ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁵⁾ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

⁽¹⁶⁾ Direktiva Sveta 2008/118/ES z dne 16. decembra 2008 o splošnem režimu za trošarino in o razveljavitvi Direktive 92/12/EGS (UL L 9, 14.1.2009, str. 12).

- (46) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega sklepa bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s ključnimi kazalniki uspešnosti in za ustanovitev konzorcijev evropske digitalne infrastrukture. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾.
- (47) Ta sklep se ne uporablja za ukrepe, ki jih sprejmejo države članice na področju nacionalne varnosti, javne varnosti ali obrambe –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta sklep vzpostavlja program politike Digitalno desetletje do leta 2030 ter določa mehanizem spremljanja in sodelovanja za ta program namenjen:
 - (a) vzpostavitvi okolja, ki je naklonjeno inovacijam in naložbam, z določitvijo jasne smeri za digitalno preobrazbo Unije in uresničitev digitalnih ciljev na ravni Unije do leta 2030 na podlagi merljivih kazalnikov;
 - (b) organiziranju in spodbujanju sodelovanja med Evropskim parlamentom, Svetom, Komisijo in državami članicami ter
 - (c) spodbujanju skladnosti, primerljivosti, preglednosti in popolnosti spremljanja in poročanja s strani Unije.
2. Ta sklep vzpostavlja okvir za večdržavne projekte.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „indeks digitalnega gospodarstva in družbe“ ali „indeks DESI“ pomeni letni nabor analiz in kazalnikov za merjenje, na podlagi katerih Komisija spremlja splošno digitalno uspešnost Unije in držav članic v več razsežnostih politike, vključno z napredkom pri doseganju digitalnih ciljev iz člena 4;
- (2) „večdržavni projekti“ pomeni obsežne projekte, ki lajšajo doseganje digitalnih ciljev iz člena 4 in vključujejo financiranje Unije in držav članic, v skladu s členom 10;
- (3) „statistika“ pomeni statistiko, kakor je opredeljena v členu 3, točka 1, Uredbe (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾;
- (4) „postopek medsebojnega strokovnega pregleda“ pomeni mehanizem, s katerim države članice v okviru sodelovanja na podlagi člena 8, izmenjajo primere dobre prakse glede specifičnih vidikov politik, ukrepov in dejavnosti, ki jih je predlagala določena država članica, ter zlasti njihove učinkovitosti in primernosti, da prispevajo k doseganju specifičnega cilja v okviru digitalnih ciljev iz člena 4;
- (5) „predvidena začrtana pot“ pomeni predvideno pot za vsak specifični digitalni cilj do leta 2030, da se dosežejo digitalni cilji iz člena 4 na podlagi preteklih podatkov, kadar so ti na voljo ;

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽¹⁸⁾ Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

- (6) „robna vozlišča“ pomeni zmogljivost za porazdeljeno obdelavo podatkov, ki je povezana z omrežjem in se nahaja blizu fizične končne točke, ali na taki točki kjer se ustvarjajo podatki, in ki zagotavlja porazdeljene računalniške in shranjevalne zmogljivosti za obdelavo podatkov z nizko zakasnitvijo;
- (7) „digitalna intenzivnost“ pomeni skupno vrednost, pripisano podjetju na podlagi števila tehnologij, ki jih uporablja, glede na preglednico različnih tehnologij v skladu z indeksom DESI;
- (8) „ključne javne storitve“ pomeni bistvene storitve, ki jih javni subjekti zagotavljajo fizičnim osebam ob njihovih pomembnih življenjskih dogodkih in pravnim osebam v njihovem poslovnem življenjskem ciklu;
- (9) „napredna digitalna znanja in spretnosti“ pomeni znanja in spretnosti ter strokovno usposobljenost, ki zahtevajo znanje in izkušnje, potrebne za razumevanje, zasnovanje, razvoj, upravljanje, preskušanje, uvajanje, uporabo in vzdrževanje digitalnih tehnologij, izdelkov in storitev;
- (10) „osnovna digitalna znanja in spretnosti“ pomeni sposobnost opravljanja z uporabo digitalnih sredstev vsaj ene aktivnosti, povezane z naslednjimi področji: informacije, komunikacija in sodelovanje, ustvarjanje vsebin, varnost in osebni podatki, ter reševanje problemov;
- (11) „samorog“ pomeni bodisi:
- (a) podjetje, ustanovljeno po 31. decembru 1990, ki je imelo prvo javno ponudbo ali prodajo nad 1 milijardo USD ali
 - (b) podjetje, katerega vrednost je bila v zadnjem krogu financiranja zasebnih podjetij ocenjena na več kot 1 milijardo USD, tudi kadar vrednotenje ni bilo potrjeno v sekundarni transakciji;
- (12) „malo ali srednje podjetje“ ali „MSP“ pomeni mikro podjetje, malo ali srednje podjetje, kot je opredeljeno v členu 2 Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES ⁽¹⁹⁾.

Člen 3

Splošni cilji programa politike Digitalno desetletje do leta 2030

1. Evropski parlament, Svet, Komisija in države članice s sodelovanjem podprejo in dosežejo naslednje splošne cilje na ravni Unije (v nadaljnjem besedilu: splošni cilji):
- (a) spodbujanje na človeka osredotočenega digitalnega okolja, ki temelji na temeljnih pravicah, je vključujoče, pregledno in odprto, in v katerem varne in interoperabilne digitalne tehnologije in storitve upoštevajo in krepijo načela, pravice in vrednote Unije ter so dostopne vsem in povsod v Uniji;
 - (b) okrepitev kolektivne odpornosti držav članic in premostitev digitalnega razkoraka, doseganje uravnotežene zastopanosti spolov in geografske zastopanosti s spodbujanjem stalnih priložnosti za vse posameznike, da pridobijo osnovna in napredna digitalna znanja in spretnosti ter usposobljenost, vključno s poklicnim in strokovnim usposabljanjem ter vseživljenjskim učenjem, in s pospeševanjem razvoja visokih digitalnih zmogljivosti znotraj horizontalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja;
 - (c) zagotavljanje digitalne suverenosti Unije na odprt način, zlasti z varno in dostopno digitalno in podatkovno infrastrukturo, zmožno učinkovito shranjevati, prenašati in obdelati ogromne količine podatkov, ki omogoča še drug tehnološki razvoj, s čimer podpira konkurenčnost in trajnostnost industrije in gospodarstva Unije, zlasti MSP, ter odpornost njenih vrednostnih verig, obenem pa spodbuja ekosistem zagonskih podjetij in nemoteno delovanje evropskih vozlišč za digitalne inovacije;
 - (d) spodbujanje uvajanja in uporabe digitalnih zmogljivosti z namenom zmanjševanja geografskega digitalnega razkoraka ter omogočanja dostopa do digitalnih tehnologij in podatkov pod odprtimi, dostopnimi in pravičnimi pogoji, da se doseže visoka raven digitalne intenzivnosti in inovacij v podjetjih Unije, zlasti v zagonskih podjetjih in MSP;

⁽¹⁹⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

- (e) razvoj celovitega in trajnostnega ekosistema interoperabilnih digitalnih infrastruktur, v katerem visokozmogljivostno računalništvo, računalništvo na robu, računalništvo v oblaku, kvantno računalništvo, umetna inteligenca, upravljanje podatkov in omrežna povezljivost delujejo usklajeno, za spodbujanje njihovega uvajanja v podjetjih v Uniji in za ustvarjanje priložnosti za rast in delovna mesta z raziskavami, razvojem ter inovacijami, in zagotavljanje, da ima Unija vzpostavljeno konkurenčno, varno in trajnostno podatkovno infrastrukturo v oblaku z visokimi standardi glede varnosti in zasebnosti ter v skladu s pravili Unije o varstvu podatkov;
- (f) spodbujanje digitalnega regulativnega okolja Unije, da se podpira zmožnost evropskih podjetij, zlasti MSP, za pošteno konkuriranje vzdolž globalnih vrednostnih verig;
- (g) zagotavljanje, da lahko vsi preko spleta sodelujejo v demokratičnem življenju in da so javne storitve ter storitve zdravstvenega varstva in nege prav tako dostopne v zaupanja vrednem in varnem spletnem okolju za vse, zlasti za prikrajšane skupine, vključno z invalidi in ljudmi na podeželskih in oddaljenih območjih, s ponujanjem vključujočih, učinkovitih, interoperabilnih in posamezniku prilagojenih storitev in orodij z visokimi standardi varnosti in zasebnosti;
- (h) zagotavljanje, da digitalna infrastruktura in tehnologije, vključno z njihovimi dobavnimi verigami, postanejo bolj trajnostne, odporne ter energijsko učinkovite in gospodarne z viri, pri čemer čim bolj zmanjšajo svoj negativni učinek na okolje in družbo, ter v skladu z evropskim zelenim dogovorom prispevajo k trajnostnima krožnima in podnebno nevtralnima gospodarstvu in družbi, tudi s spodbujanjem raziskav in inovacij, ki prispevajo k temu cilju, ter z razvojem metodologij za merjenje energijske učinkovitosti digitalnega prostora in njegove gospodarne rabe virov;
- (i) omogočanje pravičnih in nediskriminatorskih pogojev za uporabnike med digitalno preobrazbo po vsej Uniji z okrepitevijo sinergij med javnimi in zasebnimi naložbami ter porabo sredstev Unije in nacionalnih sredstev ter z razvojem predvidljivih regulativnih in podpornih pristopov, ki vključujejo tudi regionalno in lokalno raven;
- (j) zagotavljanje, da se vse politike in programi, ki so pomembni za doseganje digitalnih ciljev iz člena 4, usklajeno in dosledno upoštevajo ter tako v celoti prispevajo k zelenemu in digitalnemu prehodu, hkrati pa, da ne prihaja do prekrivanja in da se zmanjšajo upravna bremena;
- (k) izboljšanje odpornosti na kibernetске napade, prispevanje k večji ozaveščenosti o tveganjih in poznavanju procesov kibernetске varnosti, s čimer se povečajo prizadevanja javnih in zasebnih organizacij za doseganje vsaj osnovne ravni kibernetске varnosti.

2. Države članice in Komisija pri sodelovanju za doseganje splošnih ciljev iz tega člena upoštevajo digitalna načela in pravice iz evropske deklaracije o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje.

Člen 4

Digitalni cilji

1. Evropski parlament, Svet, Komisija in države članice sodelujejo pri doseganju naslednjih digitalnih ciljev v Uniji do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: digitalni cilji):

- (1) digitalno usposobljeno prebivalstvo in visoko usposobljeni digitalni strokovnjaki s ciljem doseganja uravnotežene zastopanosti spolov, kadar je:
 - (a) vsaj 80 % ljudi, starih od 16 do 74 let, z vsaj osnovnimi digitalnimi znanji in spretnosti;
 - (b) vsaj 20 milijonov zaposlenih strokovnjakov s področja IKT v Uniji, pri čemer se spodbuja dostop žensk do tega področja, in več diplomantov IKT;
- (2) varne, odporne, učinkovite in trajnostne digitalne infrastrukture, kadar:
 - (a) so vsi končni uporabniki na fiksni lokaciji pokriti z gigabitnim omrežjem do omrežne priključne točke in so vsa poseljena območja pokrita z brezžičnim omrežjem visoke hitrosti naslednje generacije z zmogljivostjo vsaj enakovredno 5G, v skladu z načelom tehnološke nevtralnosti;

- (b) predstavlja proizvodnja najsodobnejših polprevodnikov v Uniji v skladu s pravom Unije na področju okoljske trajnostnosti vsaj 20 % vrednosti svetovne proizvodnje;
 - (c) je uvedeno vsaj 10 000 izredno varnih in podnebno nevtralnih robnih vozlišč v Uniji, razporejenih tako, da se zagotovi dostop do podatkovnih storitev z nizko zakasnitvijo (to je nekaj milisekund), ne glede na to, kje se podjetja nahajajo;
 - (d) ima Unija do leta 2025 svoj prvi računalnik s kvantnim pospeševanjem, ki ji bo omogočil, da bo do leta 2030 v vrhu kvantnih zmogljivosti.
- (3) digitalna preobrazba podjetij, kadar:
- (a) vsaj 75 % podjetij Unije v skladu s svojimi poslovnimi dejavnostmi uporablja eno ali več od naslednjega:
 - (i) storitve računalništva v oblaku;
 - (ii) velepodatke;
 - (iii) umetno inteligenco;
 - (b) več kot 90 % MSP Unije dosega vsaj osnovno raven digitalne intenzivnosti;
 - (c) Unija spodbuja rast svojih inovativnih podjetij v razširitveni fazi in izboljšuje njihov dostop do financiranja, zaradi česar se bo število samorogov vsaj podvojilo;
- (4) digitalizacija javnih storitev, kadar je:
- (a) 100 % ključnih javnih storitev zagotovljenih in dostopnih na spletu in obstaja možnost, da državljani in podjetja v Uniji komunicirajo z javnimi upravami prek spleta, kadar je to ustrezno;
 - (b) 100 % državljanov Unije z dostopom do svojih elektronskih zdravstvenih zapisov;
 - (c) 100 % državljanov Unije z dostopom do varnih sredstev za elektronsko identifikacijo (eID), ki se priznavajo po vsej Uniji in omogočajo uporabniku poln nadzor nad transakcijami identitete in posredovanimi osebnimi podatki.

2. Komisija do 30. junija 2026 pregleda digitalne cilje in zadevne opredelitve pojmov ob upoštevanju zlasti informacij, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 5(2) in členi 7, 8 in 9. Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o rezultatu pregleda ter poda zakonodajni predlog za spremembo digitalnih ciljev, kadar se ji zdi to potrebno, da se obravnavajo tehnični, gospodarski ali družbeni razvoj za uspešno digitalno preobrazbo Unije.

Člen 5

Spremljanje napredka

1. Komisija spremlja napredek Unije pri doseganju splošnih ciljev in digitalnih ciljev. Pri tem se opira na indeks DESI ter v izvedbenem aktu določi ključne kazalnike uspešnosti za posamezni digitalni cilj. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(2).
2. Države članice Komisiji pravočasno zagotovijo potrebne statistike in podatke za učinkovito spremljanje digitalne preobrazbe in stopnje doseganja digitalnih ciljev. Ti podatki so po možnosti razčlenjeni po spolu in po regijah v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom. Kadar ustrezne statistike držav članic še niso na voljo, lahko Komisija v posvetovanju z državami članicami uporabi drugo metodologijo zbiranja podatkov, kot so študije ali neposredno zbiranje podatkov od držav članic, med drugim tudi, da se zagotovi ustrezna dokumentiranost na regionalni ravni. Uporaba te druge metodologije zbiranja podatkov ne vpliva na naloge Komisije (Eurostata), kot so določene v Sklepu Komisije 2012/504/EU⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ Sklep Komisije 2012/504/EU z dne 17. septembra 2012 o Eurostatu (UL L 251, 18.9.2012, str. 49).

3. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami vzpostavi predvidene začrtane poti na ravni Unije za posamezne digitalne cilje. Te predvidene začrtane poti se uporabljajo kot podlaga za spremljanje Komisije iz odstavka 1 in za nacionalne strateške časovne načrte za digitalno desetletje držav članic (v nadaljnjem besedilu: nacionalni časovni načrti). Glede na tehnični, gospodarski ali družbeni razvoj v tesnem sodelovanju z državami članicami Komisija po potrebi posodobi eno ali več od teh predvidenih začrtanih poti. Komisija pravočasno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o predvidenih začrtanih poteh na ravni Unije in njihovih posodobitvah.

Člen 6

Poročilo o stanju digitalnega desetletja

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto predloži in predstavi celovito poročilo o stanju digitalnega desetletja (v nadaljnjem besedilu: poročilo o digitalnem desetletju). Poročilo o digitalnem desetletju zajema napredek pri digitalni preobrazbi Unije in indeks DESI.

Komisija predloži prvo poročilo o digitalnem desetletju do 9. januarja 2024.

2. Komisija v poročilu o digitalnem desetletju oceni napredek digitalne preobrazbe Unije pri doseganju digitalnih ciljev ter stanje skladnosti s splošnimi cilji. Ocena napredka temelji zlasti na analizi in ključnih kazalnikih uspešnosti iz indeksa DESI v primerjavi s predvidenimi začrtanimi potmi na ravni Unije in nacionalnimi predvidenimi začrtanimi potmi, ob upoštevanju analize regionalne razsežnosti, kadar je to ustrezno in mogoče. Ocena doseženega napredka temelji po potrebi tudi na vzpostavitvi večdržavnih projektov in napredku pri teh projektih.

3. Komisija v poročilu o digitalnem desetletju navede znatne vrzeli in pomanjkljivosti ter priporoči politike, ukrepe ali dejavnosti, ki bi jih morale države članice sprejeti na področjih, na katerih napredek pri doseganju splošnih ciljev in digitalnih ciljev ni bil zadosten. S temi priporočenimi politikami, ukrepi ali dejavnostmi se lahko zlasti obravnavajo:

- (a) raven ambicij prispevkov in pobud, ki jih države članice predlagajo za doseg splošnih ciljev in digitalnih ciljev;
- (b) politike, ukrepi in dejavnosti na ravni držav članic, po potrebi tudi politike, ukrepi in dejavnosti, ki imajo regionalno razsežnost, ter druge politike in ukrepi s potencialnim čezmejnim pomenom;
- (c) vse dodatne politike, ukrepi ali dejavnosti, ki bi lahko bili potrebni za prilagoditev nacionalnih časovnih načrtov;
- (d) interakcije med obstoječimi in načrtovanimi politikami, ukrepi in dejavnostmi ter skladnost teh politik, ukrepov in dejavnosti.

4. V poročilu o digitalnem desetletju se upoštevajo skupne zaveze iz člena 8(4) in njihovo izvajanje.

5. V poročilu o digitalnem desetletju so zajete informacije o napredku v zvezi s priporočenimi politikami, ukrepi ali dejavnostmi iz odstavka 3 tega člena ter skupno dogovorjenimi sklepi na podlagi člena 8(7) in njihovim izvajanjem.

6. V poročilu o digitalnem desetletju se oceni potreba po dodatnih politikah, ukrepih ali dejavnostih, ki so morda potrebne na ravni Unije.

Člen 7

Nacionalni strateški časovni načrti za digitalno desetletje

1. Vsaka država članica Komisiji do 9. oktobra 2023 predloži svoj nacionalni časovni načrt. Nacionalni časovni načrti so skladni s splošnimi cilji in digitalnimi cilji ter prispevajo k njihovi dosegli na ravni Unije. Države članice upoštevajo ustrezne sektorske pobude in spodbujajo skladnost z njimi.

2. Vsak nacionalni časovni načrt vsebuje naslednje:
 - (a) glavne načrtovane, sprejete in izvedene politike, ukrepe in dejavnosti, ki prispevajo k doseganju splošnih ciljev in digitalnih ciljev;
 - (b) nacionalne predvidene začrtane poti, ki prispevajo k doseganju ustreznih digitalnih ciljev, merljivih na nacionalni ravni, medtem ko se regionalna razsežnost, kadar je to mogoče, odraža v nacionalnih časovnih načrtih;
 - (c) časovni okvir in pričakovani učinek načrtovanih, sprejetih in izvedenih politik, ukrepov in dejavnosti iz točke (a) na doseganje splošnih ciljev in digitalnih ciljev.
3. Politike, ukrepi in dejavnosti iz odstavka 2 navajajo eno ali več od naslednjega :
 - (a) ustrezno pravo Unije, ki se neposredno uporablja, ali nacionalno pravo;
 - (b) sprejeto eno ali več zavez za sprejetje teh politik, ukrepov ali dejavnosti;
 - (c) dodeljena javna finančna sredstva;
 - (d) mobilizirani človeški viri ;
 - (e) vse druge ključne omogočitvene dejavnike, povezane z doseganjem splošnih ciljev in digitalnih ciljev, ki jih te politike, ukrepi in dejavnosti vključujejo.
4. Države članice v svojih nacionalnih časovnih načrtih zagotovijo oceno naložb in virov, potrebnih za prispevanje k doseganju splošnih ciljev in digitalnih ciljev, ter splošni opis virov teh naložb, bodisi zasebnih ali javnih, po potrebi vključno z načrtovano uporabo programov in instrumentov Unije. V nacionalne časovne načrte so lahko vključeni predlogi večdržavnih projektov.
5. Države članice lahko vzpostavijo regionalne časovne načrte. Države članice si prizadevajo za uskladitev teh regionalnih časovnih načrtov s svojimi nacionalnimi časovnimi načrti in jih lahko vanje vključijo, da zagotovijo, da se splošni cilji in digitalni cilji uresničujejo na njihovem celotnem ozemlju.
6. Države članice zagotovijo, da njihovi nacionalni časovni načrti upoštevajo zadnja priporočila za posamezne države članice, izdana v okviru evropskega semestra. V prilagoditvah nacionalnih časovnih načrtov se v največji možni meri upoštevajo priporočene politike, ukrepi in dejavnosti na podlagi člena 6(3) .
7. Komisija državam članicam zagotovi smernice in podporo pri pripravi njihovih nacionalnih časovnih načrtov, vključno s tem, kako na nacionalni ravni, kadar je to mogoče, vzpostaviti ustrezne nacionalne predvidene začrtane poti in, kadar je to mogoče, ustrezne predvidene začrtane poti, po možnosti z upoštevanjem regionalne razsežnosti, ki lahko učinkovito prispevajo k doseganju predvidenih začrtanih poti na ravni Unije.

Člen 8

Mehanizem sodelovanja med Komisijo in državami članicami

1. Komisija in države članice tesno sodelujejo pri opredelitvi načinov za odpravo pomanjkljivosti na področjih, na katerih napredek pri doseganju enega ali več digitalnih ciljev po mnenju Komisije in držav članic ni zadosten, ali na katerih so bile na podlagi rezultatov poročila o digitalnem desetletju ugotovljene znatne vrzeli in pomanjkljivosti. Pri tej analizi se upoštevajo zlasti različne zmožnosti držav članic, da prispevajo k doseganju nekaterih digitalnih ciljev, in tveganje, da bi lahko zamude pri doseganju določenih od teh ciljev škodljivo vplivale na doseganje drugih digitalnih ciljev.
2. Komisija in države članice si v dveh mesecih od objave poročila o digitalnem desetletju prizadevajo razpravljati o začetnih pripombah držav članic, zlasti glede politik, ukrepov in dejavnosti, ki jih je Komisija priporočila v svojem poročilu.

3. Zadevne države članice Komisiji v petih mesecih od objave drugega poročila o digitalnem desetletju in vsako drugo leto po tem predložijo prilagoditve svojih nacionalnih časovnih načrtov, ki vsebujejo politike, ukrepe in dejavnosti, ki jih nameravajo sprejeti, kadar je to primerno, vključno s predlogi za večdržavne projekte, da se spodbudi napredek pri doseganju splošnih ciljev in na področjih, na katera se nanašajo digitalni cilji. Če država članica meni, da ukrepanje ni potrebno in da njenega nacionalnega časovnega načrta ni treba posodobiti, to obrazloži Komisiji.

4. Komisija in ena ali več držav članic, ali vsaj dve državi članici, lahko kadar koli med sodelovanjem na podlagi tega člena sprejmejo skupne zaveze, se z drugimi državami članicami posvetujejo o politikah, ukrepih ali dejavnostih ali vzpostavijo večdržavne projekte. Te skupne zaveze lahko sprejmejo Komisija in ena ali več držav članic ali vsaj dve državi članici. Ti večdržavni projekti vključujejo sodelovanje vsaj treh držav članic v skladu s členom 10. Države članice lahko tudi zahtevajo začetek postopka medsebojnega strokovnega pregleda glede specifičnih vidikov svojih politik, ukrepov ali dejavnosti ter zlasti o njihovi primernosti, da prispevajo k doseganju specifičnega digitalnega cilja, ter izpolnijo obveznosti in naloge na podlagi tega sklepa. Rezultat medsebojnega strokovnega pregleda se lahko vključi v naslednje poročilo o digitalnem desetletju, če se zadevna država članica s tem strinja.

5. Komisija države članice obvesti o priporočenih politikah, ukrepih in dejavnostih, ki jih namerava vključiti v poročilo o digitalnem desetletju pred njegovo objavo.

6. Komisija in države članice tesno sodelujejo pri izvajanju obveznosti in nalog na podlagi tega sklepa. Država članica lahko v ta namen s Komisijo ali s Komisijo in drugimi državami članicami začne dialog o vseh temah, pomembnih za doseg splošnih ciljev in digitalnih ciljev. Komisija zagotovi vso ustrezno tehnično pomoč, storitve in strokovno znanje, poskrbi pa tudi za strukturirano izmenjavo informacij, dobrih praks ter usklajevanje.

7. V primeru znatnega ali stalnega odstopanja od nacionalnih predvidenih začrtanih poti lahko Komisija ali zadevna država članica začne medsebojni strukturiran dialog.

Strukturirani dialog temelji na posebni analizi, kako bi lahko tako odstopanje vplivalo na skupno doseganje splošnih ciljev in digitalnih ciljev, ob upoštevanju dokazov in podatkov iz poročila o digitalnem desetletju. Cilj strukturiranega dialoga je zadevni državi članici zagotoviti smernice in podporo pri določanju ustreznih prilagoditev njenega nacionalnega časovnega načrta ali drugih potrebnih ukrepov. Rezultat strukturiranega dialoga so medsebojno dogovorjeni sklepi, ki se upoštevajo pri nadaljnjih ukrepih, ki jih mora sprejeti zadevna država članica. Komisija o postopku strukturiranega dialoga ustrezno obvesti Evropski parlament in Svet ter jima predstavi skupno dogovorjene sklepe.

Člen 9

Posvetovanja z deležniki

1. Komisija se pri zbiranju informacij ter oblikovanju priporočenih politik, ukrepov in dejavnosti za izvajanje tega sklepa pravočasno, pregledno in redno posvetuje z zasebnimi in javnimi deležniki, vključno s predstavniki MSP, socialnimi partnerji in civilno družbo. Komisija objavi rezultate posvetovanj, opravljenih na podlagi tega člena.

2. Države članice se pri sprejemanju nacionalnih časovnih načrtov in njihovih prilagoditev pravočasno in v skladu z nacionalnim pravom posvetujejo z zasebnimi in javnimi deležniki, vključno s predstavniki MSP, socialnimi partnerji in civilno družbo ter predstavniki lokalnih in regionalnih organov.

Člen 10

Večdržavni projekti

1. Večdržavni projekti omogočajo doseganje splošnih ciljev in digitalnih ciljev.
2. Večdržavni projekti so namenjeni izpolnjevanju enega ali več naslednjih specifičnih ciljev:
 - (a) izboljšanje sodelovanja med Unijo in državami članicami ter med državami članicami pri doseganju splošnih ciljev;
 - (b) okrepitev tehnološke odličnosti, vodilne vloge, inovativnosti in industrijske konkurenčnosti Unije na področju kritičnih tehnologij, kombinacij komplementarnih tehnologij, ter digitalnih izdelkov, infrastrukture in storitev, ki so bistveni za gospodarsko okrevanje in rast ter za varnost in varstvo posameznikov;
 - (c) odprava strateških pomanjkljivosti in odvisnosti Unije vzdolž digitalnih dobavnih verig z namenom krepitev njihove odpornosti;
 - (d) povečanje razpoložljivosti in spodbujanje najboljše uporabe varnih digitalnih rešitev na področjih javnega interesa in v zasebnem sektorju ob spoštovanju načel tehnološke nevtralnosti;
 - (e) prispevanje k vključujoči in trajnostni digitalni preobrazbi gospodarstva in družbe, ki koristi vsem državljanom in podjetjem, zlasti MSP, po vsej Uniji;
 - (f) spodbujanje digitalnih znanj in spretnosti državljanov z izobraževanjem, usposabljanjem in vseživljenjskim učenjem s poudarkom na spodbujanju uravnotežene zastopanosti spolov v izobraževanju in poklicnih priložnostih.

Okvirni seznam možnih področij dejavnosti, na katerih bi bilo mogoče vzpostaviti večdržavne projekte za obravnavo teh specifičnih ciljev je določen v Prilogi.

3. Pri večdržavnem projektu sodelujejo vsaj tri države članice.
4. Država članica, ki sodeluje v večdržavnem projektu, lahko po potrebi in v skladu s svojim nacionalnim časovnim načrtom izvajanje svojega dela tega projekta prenese na regijo.
5. Komisija lahko na podlagi člena 6(3) in 8(4) priporoči, naj države članice predlagajo večdržavni projekt, ali sodelujejo v večdržavnem projektu, ki izpolnjuje zahteve iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena, pri čemer upošteva napredek pri izvajanju ustreznih nacionalnih časovnih načrtov. Komisija in države članice lahko tudi sprejmejo skupno zavezo o vzpostavitvi večdržavnega projekta ali pridružitvi k takemu projektu.

Člen 11

Izbira in izvajanje večdržavnih projektov

1. Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami pripravi in v obliki priloge k poročilu o digitalnem desetletju objavi strateška načela in prednostne naloge za izvajanje večdržavnih projektov ter poročilo o napredku večdržavnih projektov, izbranih za izvajanje ob objavi poročila o digitalnem desetletju, pri čemer upošteva predloge za večdržavne projekte v nacionalnih časovnih načrtih in skupne zaveze.
2. K večdržavnemu projektu lahko prispevajo vsi programi in naložbene sheme Unije, če to dovoljujejo akti o njihovi ustanovitvi oziroma vzpostavitvi.
3. Tretja država lahko sodeluje v večdržavnem projektu, če je ta država pridružena programu Unije, ki se neposredno upravlja in podpira digitalno preobrazbo Unije, in če je njena udeležba potrebna za lažje doseganje splošnih ciljev in digitalnih ciljev glede Unije in držav članic. Takšna pridružena tretja država, vključno z njenimi finančnimi prispevki, spoštuje pravila, ki izhajajo iz programov in naložbenih shem Unije, ki prispevajo k večdržavnemu projektu.

4. K večdržavnim projektom lahko, kadar je to primerno, prispevajo drugi subjekti, javni ali zasebni. Dopolnilni zasebni prispevki pripomorejo k doseganju namena in ciljev iz člena 10(1) in (2) ter po potrebi podpirajo odprt dostop do rezultatov in njihovo ponovno uporabo v interesu državljanov in podjetij v Uniji.

5. Mehanizmi za izvajanje večdržavnih projektov so lahko:

- (a) skupna podjetja;
- (b) konzorciji evropske raziskovalne infrastrukture;
- (c) agencije Unije;
- (d) neodvisno izvajanje s strani zadevnih držav članic;
- (e) namenjeni spodbujanju izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa na podlagi člena 107(3), točka (b), PDEU;
- (f) konzorciji evropske digitalne infrastrukture v skladu s členi 13 do 21;
- (g) drugi ustrezní izvedbeni mehanizmi.

Člen 12

Pospeševalka večdržavnih projektov

1. Komisija na zahtevo sodelujočih držav članic ali na lastno pobudo in v dogovoru s sodelujočimi državami članicami kot pospeševalka večdržavnih projektov usklajuje izvajanje večdržavnega projekta v skladu z odstavki 2 do 5.
2. Komisija v prvem koraku usklajevanja objavi razpis za prijavo interesa, naslovljen na vse države članice. Namen tega razpisa je ugotoviti, katere države članice nameravajo sodelovati v večdržavnem projektu in kolikšen finančni ali nefinančni prispevek predlagajo zagotoviti.
3. Komisija v drugem koraku usklajevanja, če zanimanje za večdržavni projekt izrazijo vsaj tri države članice in predlagajo finančne ali nefinančne zaveze za zadevni projekt, po posvetovanju z vsemi državami članicami zagotovi smernice o izbiri ustreznega izvedbenega mehanizma, virih financiranja in njihovem združevanju v okviru projekta ter drugih strateških vidikih, povezanih z izvajanjem tega projekta.
4. Komisija lahko državam članicam zagotovi smernice glede ustanovitve konzorcija evropske digitalne infrastrukture na podlagi člena 14.
5. Komisija podpre izvajanje večdržavnih projektov z zagotavljanjem storitev in sredstev iz člena 8(6), če je primerno.

Člen 13

Cilj in status konzorcijev evropske digitalne infrastrukture

1. Države članice lahko večdržavni projekt izvajajo v okviru konzorcija evropske digitalne infrastrukture.
2. Katero koli državo članico lahko v zvezi z uveljavljanjem določenih pravic in razrešitvijo določenih obveznosti v njeni vlogi članice konzorcija evropske digitalne infrastrukture zastopa eden ali več javnih subjektov, vključno z regijami ali zasebnimi subjekti, ki opravljajo javne storitve.
3. Konzorciji evropske digitalne infrastrukture so pravni subjekti od datuma začetka veljavnosti ustreznega sklepa Komisije iz člena 14(3), točka (a).

4. Konzorciji evropske digitalne infrastrukture imajo v vsaki državi članici čim širšo pravno sposobnost, ki je pravnim osebam dodeljena na podlagi zakonodaje zadevne države članice. Zlasti lahko pridobivajo premično in nepremično premoženje ter intelektualno lastnino, jih imajo v lasti in z njimi razpolagajo, lahko sklepajo pogodbe in so stranka v sodnem postopku.

5. Konzorciji evropske digitalne infrastrukture imajo statutarni sedež na ozemlju države članice, ki je članica, ki zagotovi finančni ali nefinančni prispevek iz člena 15(1).

Člen 14

Ustanovitev konzorcija evropske digitalne infrastrukture

1. Države članice, ki zaprosijo za ustanovitev konzorcija evropske digitalne infrastrukture, vložijo pisno vlogo pri Komisiji. Vloga vsebuje:

- (a) prošnjo Komisiji za ustanovitev konzorcija evropske digitalne infrastrukture;
- (b) predlagani statut konzorcija evropske digitalne infrastrukture;
- (c) tehnični opis večdržavnega projekta, ki bi ga moral izvajati konzorcij evropske digitalne infrastrukture;
- (d) izjavo države članice gostiteljice, ali priznava konzorcij evropske digitalne infrastrukture kot mednarodno organizacijo v skladu s členom 143(1), točka (g), in členom 151(1), točka (b), Direktive 2006/112/ES ter kot mednarodno organizacijo v skladu s členom 12(1), točka (b), Direktive 2008/118/ES.

Roki in pogoji za izjeme na podlagi določb iz točke (d) prvega pododstavka se določijo s sporazumom med članicami konzorcija evropske digitalne infrastrukture.

2. Komisija oceni vlogo na podlagi pogojev iz odstavka 1 tega člena. Upošteva splošne cilje ter namen in cilje večdržavnih projektov na podlagi člena 10(1) in (2) ter praktične preudarke, povezane z izvajanjem večdržavnega projekta, ki naj bi ga izvajal konzorcij evropske digitalne infrastrukture.

3. Komisija ob upoštevanju rezultatov ocene iz odstavka 2 tega člena z izvedbenimi akti sprejme:

- (a) sklep o ustanovitvi konzorcija evropske digitalne infrastrukture, ko ugotovi, da so izpolnjene zahteve iz členov 13 do 21, ali
- (b) sklep o zavrnitvi vloge, če ugotovi, da zahteve iz členov 13 do 21 niso izpolnjene, med drugim, če ni predložena izjava iz odstavka 1, točka (d), tega člena.

V primeru sklepa o zavrnitvi vloge na podlagi točke (b) prvega pododstavka tega odstavka lahko države članice z dogovorom oblikujejo konzorcij. Takšen konzorcij ni konzorcij evropske digitalne infrastrukture in se zanj ne uporablja izvedbena struktura iz členov 13 do 21.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(2).

4. Država članica vložnica je uradno obveščena o sklepu iz odstavka 3, točka (a) ali (b). Kadar je vloga zavrnjena, se sklep jasno in natančno obrazloži.

5. Komisija sklepu o ustanovitvi konzorcija evropske digitalne infrastrukture priloži bistvene elemente statuta konzorcija evropske digitalne infrastrukture iz člena 17(1), točke (c), (d), (e) in (i).

Sklepi o ustanovitvi konzorcija evropske digitalne infrastrukture se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*. Komisija vzpostavi javno dostopen seznam konzorcijev evropske digitalne infrastrukture ter ga pravočasno in redno posodablja.

*Člen 15***Članstvo konzorcija evropske digitalne infrastrukture**

1. Članstvo konzorcija evropske digitalne infrastrukture vključuje vsaj tri države članice.

Članice konzorcija evropske digitalne infrastrukture so samo države članice, ki zagotovijo finančni ali nefinančni prispevek. Te države članice imajo glasovalne pravice.

2. Po sprejetju sklepa o ustanovitvi konzorcija evropske digitalne infrastrukture lahko druge države članice pod poštenimi in razumnimi pogoji, ki se določijo v statutu konzorcija evropske digitalne infrastrukture, kadar koli postanejo članice.

3. Države članice, ki ne zagotovijo finančnega ali nefinančnega prispevka, se lahko konzorciju evropske digitalne infrastrukture pridružijo kot opazovalke, tako da konzorcij evropske digitalne infrastrukture o tem uradno obvestijo. Te države članice nimajo glasovalnih pravic.

4. V konzorcij evropske digitalne infrastrukture se lahko včlanijo tudi subjekti, ki niso države članice, kar lahko vključuje tretje države iz člena 11(3), mednarodne organizacije v evropskem interesu in javne ali zasebne subjekte, kot je določeno v statutu konzorcija evropske digitalne infrastrukture. Države članice imajo skupaj večino glasovalnih pravic v skupščini članic ne glede na količino prispevkov subjektov, ki niso države članice.

*Člen 16***Upravljanje konzorcija evropske digitalne infrastrukture**

1. Konzorcij evropske digitalne infrastrukture ima vsaj naslednja organa:

- (a) skupščino članov, ki jo sestavljajo države članice, drugi subjekti iz člena 15(4) in Komisija, kot organ s polnimi pooblastili za odločanje, vključno za sprejetje proračuna;
- (b) direktorja, ki ga imenuje skupščina članov, kot izvršilni organ in pravnega zastopnika konzorcija evropske digitalne infrastrukture.

2. Komisija sodeluje v razpravah skupščine članov, pri čemer nima glasovalnih pravic. Kadar je finančni prispevek za večdržavni projekt zagotovljen s programom Unije, ki se upravlja centralno, ima Komisija pravico veta na odločitve skupščine, ki so povezane le z dejanji, financiranimi v okviru programov Unije, ki se upravljajo centralno.

Odločitve skupščine so javno dostopne v 15 dneh po sprejetju.

3. V statutih konzorcija evropske digitalne infrastrukture se določijo posebne določbe o upravljanju v skladu z odstavkoma 1 in 2.

*Člen 17***Statut konzorcija evropske digitalne infrastrukture**

1. Statut konzorcija evropske digitalne infrastrukture vključuje vsaj naslednje:

- (a) seznam članov in opazovalcev ter postopek za spremembe članstva in zastopanja, ki zagotavlja pravico nesodelujoče države članice, da se priključi konzorciju evropske digitalne infrastrukture;
- (b) podroben opis večdržavnega projekta, naloge članov in po potrebi okvirni časovni raspored;
- (c) statutarni sedež in naziv konzorcija evropske digitalne infrastrukture;
- (d) trajanje konzorcija evropske digitalne infrastrukture in postopek prenehanja v skladu s členom 20;
- (e) ureditev odgovornosti konzorcija evropske digitalne infrastrukture v skladu s členom 18;
- (f) pravice in obveznosti članov, vključno z obveznostjo prispevanja v proračun;

- (g) glasovalne pravice članov;
 - (h) pravila o lastništvu infrastrukture, intelektualni lastnini, dobičkih in drugih sredstvih, kot je primerno;
 - (i) informacije o izjavi države članice gostiteljice iz člena 14(1), točka (d).
2. Za spremembe bistvenih sestavin statuta konzorcija evropske digitalne infrastrukture iz odstavka 1, točke (c), (d), (e) in (i), tega člena se uporablja postopek iz člena 14.
3. Konzorcij evropske digitalne infrastrukture Komisiji predloži spremembe statuta konzorcija evropske digitalne infrastrukture, razen tistih iz odstavka 2, v desetih dneh po sprejetju.
4. Komisija lahko ugovarja spremembam v 60 dneh od predložitve na podlagi odstavka 3. Komisija navede razloge za takšen ugovor in obrazloži, zakaj spremembe ne izpolnjujejo zahtev iz tega sklepa.
5. Spremembe ne začnejo veljati pred potekom roka za ugovor iz odstavka 4 ali preden se temu roku Komisija odpove ali pred preklicem ugovora Komisije.
6. Vloga za spremembo vsebuje naslednje:
- (a) besedilo predlagane ali sprejete spremembe, vključno z datumom začetka veljavnosti;
 - (b) posodobljeno prečiščeno besedilo statutih konzorcija evropske digitalne infrastrukture.

Člen 18

Odgovornost konzorcija evropske digitalne infrastrukture

- 1. Konzorcij evropske digitalne infrastrukture je odgovoren za svoje dolgove.
- 2. Finančna odgovornost članov za dolgove konzorcija evropske digitalne infrastrukture je omejena na njihove ustrezne prispevke v konzorcij evropske digitalne infrastrukture. Člani lahko v statutu navedejo, da bodo prevzeli vnaprej določeno odgovornost nad svojimi prispevki ali neomejeno odgovornost.
- 3. Unija ni odgovorna za dolgove konzorcija evropske digitalne infrastrukture.

Člen 19

Pravo, ki se uporablja, in sodna pristojnost

- 1. Ustanovitev in notranje delovanje konzorcija evropske digitalne infrastrukture urejajo:
 - (a) pravo Unije, zlasti ta sklep;
 - (b) zakonodaja države članice, v kateri ima konzorcij evropske digitalne infrastrukture statutarni sedež, za zadeve, ki jih ne ureja ali jih le delno ureja pravo Unije, zlasti ta sklep;
 - (c) statuti in njihova izvedbena pravila.
- 2. Brez poseganja v primere, v katerih je na podlagi Pogodb pristojno Sodišče Evropske unije, zakonodaja države članice, v kateri ima konzorcij evropske digitalne infrastrukture statutarni sedež, določa pristojno sodišče za reševanje sporov med člani v zvezi s konzorcijem evropske digitalne infrastrukture, med člani in konzorcijem evropske digitalne infrastrukture ter med konzorcijem evropske digitalne infrastrukture in tretjimi osebami.

Člen 20

Prenehanje konzorcija evropske digitalne infrastrukture

1. Statut konzorcija evropske digitalne infrastrukture določa postopek, ki se uporabi za njegovo prenehanje na podlagi odločitve skupščine članov. Prenehanje konzorcija evropske digitalne infrastrukture lahko vključuje prenos dejavnosti na drug pravni subjekt.
2. Če konzorcij evropske digitalne infrastrukture ni sposoben plačevati dolgov, se uporabljajo pravila o insolventnosti države članice, v kateri ima konzorcij evropske digitalne infrastrukture statutarni sedež.

Člen 21

Poročanje in nadzor konzorcija evropske digitalne infrastrukture

1. Konzorcij evropske digitalne infrastrukture pripravi letno poročilo o dejavnostih, ki vsebuje tehnični opis njegovih dejavnosti in finančno poročilo. Poročili odobri skupščina članov, nato pa se ju predloži Komisiji. Poročili sta javno dostopni.
2. Komisija lahko oblikuje smernice v zvezi z zadevami iz letnega poročila o dejavnostih.

Člen 22

Zagotavljanje informacij držav članic

Države članice Komisiji na njeno zahtevo zagotovijo informacije, ki jih potrebuje za izvedbo nalog na podlagi tega sklepa, zlasti informacije, potrebne za izvajanje členov 7 in 8. Informacije, ki jih zahteva Komisija, so sorazmerne z izvajanjem njenih nalog. Kadar informacije, ki se morajo zagotoviti, vsebujejo podatke, ki so jih pred tem na zahtevo države članice zagotovila podjetja, so navedena podjetja o tem obveščena, preden države članice posredujejo podatke Komisiji.

Člen 23

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 24

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Strasbourg, 14. decembra 2022

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
M. BEK

PRILOGA

Področja dejavnosti

Neizčrpen seznam področij dejavnosti:

- (a) evropska skupna podatkovna infrastruktura in storitve;
 - (b) opremljanje Unije z zanesljivimi procesorji z majhno porabo naslednje generacije;
 - (c) priprava na vseevropsko uvedbo koridorjev 5G;
 - (d) nakup superračunalnikov in kvantnih računalnikov, povezanih s skupnim podjetjem Evropsko visokozmogljivostno računalništvo (EuroHPC);
 - (e) razvoj in uvedba izjemno varne vesoljske kvantne komunikacijske infrastrukture;
 - (f) uvedba mreže centrov za varnostne operacije;
 - (g) povezana javna uprava;
 - (h) evropska infrastruktura za storitve veriženja blokov;
 - (i) evropska vozlišča za digitalne inovacije;
 - (j) visokotehnološka partnerstva za digitalna znanja in spretnosti v okviru pobude „pakt za znanja in spretnosti“, ki jo je Komisija sprožila s sporočilom z dne 1. julija 2020 z naslovom „Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost“;
 - (k) znanja in spretnosti ter usposabljanje na področju kibernetiske varnosti;
 - (l) drugi projekti, ki izpolnjujejo vse zahteve iz člena 11 ter sčasoma postanejo potrebni za doseg splošnih ciljev programa politike Digitalno desetletje do leta 2030 zaradi nastajajočega razvoja dogodkov na socialnem, gospodarskem in okoljskem področju.
-